

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 30 marca 2026 r.
Znak sprawy: DŻW.orz.058.20.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji 15856

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15856 z dnia 12 lutego 2026 r. posłów Ewy Szymanowskiej, Izabeli Bodnar, Sławomira Ćwika, Barbary Okuły, w sprawie braku jednolitych, powszechnie obowiązujących standardów umów adopcyjnych stosowanych przez schroniska, fundacje oraz organizacje pozarządowe przekazujące psy i koty do adopcji, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W pierwszej kolejności należy poinformować, że „adopcja” jest pojęciem nieznanym ustawie o ochronie zwierząt¹⁾ – podstawowemu aktowi prawnemu regulującemu postępowanie ze zwierzętami, w tym ze zwierzętami bezdomnymi. Pojęcie to jest jednak często stosowane przez osoby zaangażowane w opiekę nad zwierzętami bezdomnymi, co doprowadziło do określania umów, na podstawie których bezdomne zwierzęta są wydawane osobom, które zdecydowały się na ich przygarnięcie, mianem „umów adopcyjnych”.

W sprawie istotne jest, że zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt opieka nad bezdomnymi zwierzętami jest zadaniem własnym gmin, a gminy, realizując to zadanie, mają obowiązek „**poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt**”. Nie opiekunów, nie posiadaczy, lecz właśnie właścicieli.

Opiekę bezdomnym zwierzętom mogą zapewniać także organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt i, jak stanowi art. 11 ust. 4 wspomnianej ustawy, prowadzić w tym celu schroniska dla zwierząt.

Art. 11 ust. 4 tej ustawy stanowi natomiast, że **zadanie poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt** może zostać powierzone podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

Należy także pamiętać, że zgodnie z art. 9a ustawy o ochronie zwierząt osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na uwięzi, ma obowiązek powiadomić o tym najbliższe schronisko dla zwierząt, straż gminną lub Policję.

Nie można także z góry zakładać, że znalezione zwierzę zostało porzucone i że jest tym samym niczyje. Gdyby jednak przyjąć takie założenie, zastosowanie mógłby mieć przepis art. 181 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny²⁾ stanowiący, że własność „ruchomej rzeczy niczyjej” nabywa się przez jej objęcie w posiadanie samoistne – do zwierząt stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rzeczy. Tym samym organizacja społeczna nieprowadząca schroniska dla zwierząt mogłaby ewentualnie zapewnić takiemu zwierzęciu opiekę, ale już jako własnemu zwierzęciu. Wówczas taka organizacja społeczna, jako właściciel zwierzęcia, mogłaby swobodnie przenieść własność takiego zwierzęcia na inną osobę, bez potrzeby tworzenia niejasnych i wątpliwych prawnie rozwiązań, tj. „umów adopcyjnych”, na mocy których osoba „adoptująca” nie staje się właścicielem zwierzęcia. Często taka osoba nie ma nawet świadomości, że „adoptując” zwierzę wcale nie została jej właścicielem, a jedynie zobowiązała się do opieki nad tym zwierzęciem. Często także w „umowach adopcyjnych” zawierane jest zobowiązanie do poddawania się kontrolom organizacji społecznej, od której „adoptowano” zwierzę. W umowach tych można spotkać czasem klauzule o zakazie dalszego przekazywania zwierzęcia czy o karach umownych, np. za niepoinformowanie organizacji społecznej o zmianie danych teleadresowych.

Praktyka stosowania „umów adopcyjnych”, które czynią „adopcję” znacznie trudniejszą od zakupu zwierzęcia, nie może zasługiwać na pozytywną ocenę.

Stanem pożądanym, do którego należy dążyć, jest zapewnienie zwierzęciu zarówno właściwej opieki, jak i bezpieczeństwa prawnego poprzez jednoznaczne określenie kto jest jego właścicielem i na kim w istocie ciąży pełny obowiązek zapewnienia tej opieki.

Przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności przepisy Kodeksu cywilnego, są wystarczające dla stworzenia przejrzystej umowy przekazania nabywcy, a więc nowemu właścicielowi, zwierzęcia oznaczonego co do tożsamości.

Powyższe stanowisko jest w pełni zgodne z rozwiązaniami zaproponowanymi w rządowym projekcie ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Dz. U. z 2023 r. poz. 1580;
- (2) Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów